

**Česká republika
USNESENÍ
Ústavního soudu**

Ústavní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Vojtěcha Šimíčka, soudce zpravodaje Pavla Rychetského a soudce Jiřího Zemánka o ústavní stížnosti a) Roberta Turinského, zastoupeného JUDr. Zdeňkem Horáčkem, advokátem, sídlem Kaizlovy sady 434/13, Praha 8 - Karlín, a ústavní stížnosti b) JUDr. Jany Marečkové a c) spolku Hnutí život z.s., sídlem Bělohorská 454/3, Plzeň, zastoupeného JUDr. Janou Marečkovou, advokátkou, proti rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. srpna 2021 č. j. 6 As 162/2020-162 a usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 28. května 2020 č. j. 50 A 55/2019-160, a s nimi spojenými návrhy stěžovatele a) na zrušení § 18 odst. 5, § 20 odst. 1 ve slovech "členění území národního parku do zón ochrany přírody a", § 20 odst. 3 ve slovech "zón národního parku, návrh" a § 79 odst. 3 písm. g) ve slovech "zóny ochrany přírody národního parku podle § 18 odst. 5 nebo" zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění účinném do 31. prosince 2021, a vyhlášky č. 42/2020 Sb., o vymezení zón ochrany přírody Národního parku Šumava, a návrhem stěžovatelů b) a c) na zrušení § 15 odst. 3, § 18 odst. 5, § 20, § 38a odst. 3, 4, 5 a 6 a § 79 odst. 3 písm. g) ve slovech "zóny ochrany přírody národního parku podle § 18 odst. 5 nebo" zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění účinném do 31. prosince 2021, a vyhlášky č. 42/2020 Sb., o vymezení zón ochrany přírody Národního parku Šumava, za účasti Nejvyššího správního soudu a Krajského soudu v Českých Budějovicích jako účastníků řízení a 1) Jihočeského kraje, sídlem U Zimního stadionu 1952/2, České Budějovice, 2) příspěvkové organizace Správa národního parku Šumava, sídlem 1. máje 260, Vimperk, 3) Ministerstva životního prostředí, sídlem Vršovická 1442/65, Praha 10 - Vršovice, 4) obce Modrava, sídlem Modrava 63, 5) obecně prospěšné společnosti Komunita pro duchovní rozvoj, o.p.s., sídlem Čkyně 197, 6) obce Borová Lada, sídlem Borová Lada 38, 7) obce Želnavá, sídlem Želnavá 2, 8) zájmového sdružení právnických osob Sdružení vlastníků obecních, soukromých a církevních lesů v ČR, sídlem K Silu 1980, Pelhřimov, a 9) obce Horská Kvilda, sídlem Horská Kvilda 40, jako vedlejších účastníků řízení, takto:

Ústavní stížnosti a návrhy s nimi spojené se odmítají.

Odůvodnění:

I.

Vymezení věci

1. Ústavní stížností, jež byla Ústavnímu soudu doručena dne 18. 10. 2021 a o níž bylo od počátku vedeno řízení pod sp. zn. III. ÚS 2827/21, navrhl stěžovatel zrušení v záhlaví uvedených rozhodnutí správních soudů z důvodu tvrzeného porušení jeho základních práv zaručených v čl. 11 odst. 1, 3 a 4 a čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen "Listina") ve spojení s čl. 1 odst. 1 a čl. 90 Ústavy České republiky (dále jen "Ústava"). Dne 26. 10. 2021 obdržel Ústavní soud ústavní stížnost stěžovatelů b) a c), která směřuje proti stejným rozhodnutím správních soudů z důvodu tvrzeného porušení základních práv těchto stěžovatelů zaručených v čl. 35 odst. 1 a 2 a čl. 36 odst. 1 Listiny ve spojení s čl. 90 Ústavy. Řízení o této ústavní stížnosti bylo vedeno pod sp. zn. III. ÚS 2892/21. S každou z ústavních stížností byl spojen samostatný návrh na zrušení v záhlaví uvedených ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění účinném do 31. 12. 2021 (dále jen "zákon o ochraně přírody a krajiny"), a vyhlášky č. 42/2020 Sb., o vymezení zón ochrany přírody Národního parku Šumava (dále jen "napadená vyhláška"). Usnesením ze dne 9. 11. 2021 č. j. III. ÚS 2827/21-28 (všechna v tomto usnesení odkazovaná rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná na <http://nalus.usoud.cz>) rozhodl Ústavní soud o spojení obou ústavních stížností ke společnému řízení.

II.

Shrnutí řízení před správními soudy

2. Usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích (dále jen "krajský soud") ze dne 28. 5. 2020 č. j. 50 A 55/2019-160 byla odmítnuta žaloba Jihočeského kraje proti tvrzenému zásahu Správy Národního parku Šumava a Ministerstva životního prostředí, který měl spočívat v jejich pokračování v procesu vymezení zón ochrany přírody v Národním parku Šumava. Každý ze stěžovatelů měl v řízení o této žalobě postavení osoby zúčastněné na řízení. Důvodem odmítnutí byl nedostatek pravomoci krajského soudu. Nezákonný zásah totiž nelze spatřovat v procesu směřujícím k vydání podzákonného právního předpisu, tedy ani v postupu Ministerstva životního prostředí při realizaci jeho povinnosti stanovit navrženou zonaci formou vyhlášky podle § 18 odst. 5 zákona o ochraně přírody a krajiny.

3. Rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 8. 2021 č. j. 6 As 162/2020-162 byly zamítnuty kasační stížnosti Jihočeského kraje [výrok I.], stěžovatelů b) a c) [výrok II.] a stěžovatele a) [výrok III.] proti uvedenému usnesení krajského soudu. Jihočeskému kraji ani žádnému ze stěžovatelů nebyla přiznána náhrada nákladů řízení [výrok IV.] a žalovaným Správě Národního parku Šumava a Ministerstvu životního prostředí nebyla přiznána náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti [výrok V.]. Protože krajský soud odmítl žalobu z důvodu chybějící podmínky řízení, Nejvyšší správní soud se zabýval pouze otázkou, zda proces vymezení zón ochrany přírody v Národním parku Šumava mohl představovat zásah ve smyslu § 82 soudního řádu správního. Dospěl přitom k závěru, že správní soudy nejsou nadány pravomocí k poskytování ochrany proti právním předpisům ani procesu jejich přijímání a tento nedostatek nelze obcházet cestou zásahové žaloby. U přijímání normativních aktů nejde o proces sui generis na pomezí správního řízení, jak tvrdí stěžovatelé, nýbrž o legislativní proces za účasti správy národního parku v postavení odborné organizace ochrany přírody a rady národního parku jako poradního orgánu. Ani výrok rozsudku, jímž by správní soud zásahové žalobě vyhověl, deklaroval nezákonnost zásahu a žalovaným uložil zejména zrušit návrh vymezení zón ochrany přírody v Národním parku Šumava, by navíc nemohl nic změnit na platnosti a účinnosti napadené vyhlášky. Podle Nejvyššího správního soudu náleží hodnocení dílčí otázky zákonnosti procesu přijímání normativního správního aktu výhradně Ústavnímu soudu. Jde o součást přezkumu souladu napadené normy s ústavním pořádkem nebo zákonem.

4. Již v řízení o kasačních stížnostech stěžovatelé navrhli, aby Nejvyšší správní soud předložil Ústavnímu soudu návrh na zrušení některých ustanovení zákona o ochraně přírody a krajiny. Pro takovýto postup však nebyl shledán důvod. Nejvyšší správní soud souhlasí se stěžovateli, že vymezení zón ochrany přírody prostřednictvím vyhlášky neumožňuje tak vysoký standard účasti veřejnosti jako u opatření obecné povahy, kterému zonace spíše odpovídá svou povahou než právnímu předpisu. Stanoví-li ale zákon určitou formu aktu, kterou orgány veřejné moci při jeho vydání dodrží, nemůže správní soud takto zřetelně určenou formu zvrátit, a to ani za situace, že v rámci přípravy zákonné úpravy byla původně pro zonaci zamýšlena forma opatření obecné povahy. Povinnosti strpět omezení a zákazy vztahující se k územím zařazených do jednotlivých zón národního parku jsou podle Nejvyššího správního soudu v souladu s čl. 4 odst. 1 Listiny stanoveny přímo zákonem, konkrétně § 18 zákona o ochraně přírody a krajiny. Není podstatné, že se ve vztahu ke konkrétnímu území stanovené povinnosti projeví až provedením příslušné zonace.

III.

Argumentace stěžovatele a)

5. Stěžovatel a) je vlastníkem dvou pozemků v k. ú. Horská Kvilda. Ústavní stížností se domáhá ochrany před tvrzeným neústavním zásahem do svého vlastnického práva, k němuž mělo dojít tím, že jeho pozemky byly napadenou vyhláškou zařazeny do zóny soustředěné péče o přírodu podle § 18 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně přírody a krajiny, ačkoli správně měly být zařazeny do zóny kulturní krajiny podle § 18 odst. 1 písm. d) zákona o ochraně přírody a krajiny. Přestože jsou tyto pozemky v katastru nemovitostí evidovány jako "zastavěná plocha a nádvoří", následkem přijetí napadené vyhlášky se staly fakticky nezastavitelnými. Stěžovatel a) namítá, že nemohl účinným způsobem uplatňovat svá práva v procesu zonace Národního parku Šumava.

6. Podle § 18 zákona o ochraně přírody a krajiny Správa Národního parku Šumava připravuje návrh zonace národního parku a má povinnost její obsah dohodnout s Radou Národního parku Šumava. Ministerstvo životního prostředí poté zonaci vyhláškou podle § 18 odst. 5 zákona o ochraně přírody a krajiny. Stěžovatel a) považuje tento proces sui generis, který měl přímo a individuálně zasáhnout do jeho vlastnického práva, za netransparentní a nepřezkoumatelný. Zákon pro něj nenastavil žádná pravidla zajišťující ochranu práv dotčených osob, ani možnost podat řádný opravný prostředek. Zonace se přitom vyhláškou na dobu 15 let. Správa Národního parku Šumava a Ministerstvo životního prostředí měly v procesu zonace zhodnotit, z jakého důvodu zařazují určité území do té které zóny ochrany, a své závěry podrobně zdůvodnit, včetně hodnocení dopadu zonace na subjektivní práva osob. To platí obzvlášť za situace, kdy nebyly schváleny Zásady péče o Národní park Šumava, které jsou stále ve fázi přípravy. Stěžovatel a) se nemohl bránit proti vypořádání jeho námitek

Správou Národního parku Šumava ani proti jejímu sdělení o důvodech zařazení pozemků v zonaci, neboť nešlo o přezkoumatelné správní akty. Není ani zřejmé, jaké aspekty byly v průběhu projednání zonace skutečně řešeny.

7. Vymezování a změny jednotlivých zón ochrany přírody národního parku by podle stěžovatele a) mělo být prováděno opatřením obecné povahy, jímž se upravuje konkrétní věc ve vztahu k neurčitému okruhu adresátů. Již nyní ostatně proces zonace nese znaky řízení o jeho vydání. Akceptace možnosti omezení vlastnického práva podzákonným právním předpisem představuje postup v rozporu s principem dělby státní moci a požadavky na obecnost právních předpisů. Veřejný zájem na omezení vlastnického práva v konkrétní věci by měl být zjišťován správními orgány na základě poměrování nejrůznějších partikulárních zájmů, po zvážení všech rozporů a připomínek. Z odůvodnění správního aktu, jehož ústředním bodem je otázka existence veřejného zájmu, pak musí zřetelně vyplynout, proč veřejný zájem převážil nad řadou soukromých, partikulárních zájmů. Z vyhlášky o zonaci ovšem nelze zjistit, z jakých důvodů Správa Národního parku Šumava a Ministerstvo životního prostředí přiznaly konkrétním omezením status obecného zájmu či veřejného zájmu, zda zjišťovaly případné protichůdné zájmy a jak se s jejich existencí vyrovnaly. Legislativní proces ostatně není vybaven prostředky pro posuzování individuálních případů a dotčených zájmů se všemi jejich souvislostmi a důsledky.

IV.

Argumentace stěžovatelů b) a c)

8. Stěžovatelka b) je advokátkou, zároveň však vykonává zemědělskou činnost v Plzeňském kraji. Podle svých tvrzení má v Národním parku Šumava řadu právních aktivit, podrobně zná tamní poměry a je si vědoma destrukce tamních lesních porostů, jejíž dopad ovlivňuje přírodní prostředí v Plzeňském kraji a Jihočeském kraji, a tím i zemědělskou činnost. Využila možnosti zapojit se do připomínek k zonaci. Stěžovatel c) je spolkem, jehož předmětem činnosti je ochrana životního prostředí se zaměřením na ochranu přírody v Národním parku Šumava.

9. Napadená rozhodnutí měla porušit základní právo stěžovatelů b) a c) na příznivé životní prostředí a na včasné, úplné a pravdivé informace o životním prostředí podle čl. 35 odst. 1 a 2 Listiny tím, že byli jimi akceptován postup Správy Národního parku Šumava a Ministerstva životního prostředí, které vyhlásily zonaci bez zjištění skutečného stavu věci a zhodnocení validních vědeckých zdrojů. Zařazení jednotlivých území do zón ochrany přírody nebylo podrobně zdůvodněno, což platí i pro dopady tohoto zařazení na jednotlivé ekosystémy. Nebyly předloženy zásady péče, ani inventarizace lesů, která byla zařazena až do spisu krajského soudu v rámci soudního řízení. Stěžovatelé b) a c) zdůrazňují, že na návrh zonace reagovali z pozice osob zájímajících se o životní prostředí. Byli si vědomi skutečnosti, že zonace je zahajována, aniž by byly k dispozici úplné, včasné a pravdivé informace o životním prostředí, které jsou pro proces zonace nezbytné, a že v Národním parku Šumava je řada problematických území, která se činností ochrany přírody nijak nezlepšila, naopak došlo k jejich zhoršení. V tomto ohledu uplatnily v ústavní stížnosti řadu věcných námitek vůči provedené zonaci.

10. Pokud jde o právo stěžovatelů b) a c) na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny, oba uplatňují podobnou argumentaci jako stěžovatel a), která zpochybňuje ústavnost stanovení zonace vyhláškou podle § 18 odst. 5 zákona o ochraně přírody a krajiny. Upozorňují, že tento proces má přímý dopad na práva občanů, konkrétně právo na příznivé životní prostředí, právo na včasné, úplné a pravdivé informace o životním prostředí, právo vlastnické a například u zemědělců i právo podnikat. Zařazením území do konkrétní zóny ochrany přírody zákon umožňuje nebo naopak zakazuje určité činnosti, které při nesprávném zařazení mohou mít dopad na ekosystémy v Národním parku Šumava. Zařazením do zóny ochrany přírody může Správa Národního parku Šumava velmi podstatně ovlivnit další vývoj ekosystémů a tento akt může mít závažné dopady na životní prostředí. Tato činnost správního orgánu proto musí být soudně přezkoumatelná. Jako řešení respektující ústavně zaručená základní práva a svobody se podle stěžovatelů jeví vymezování a změny jednotlivých zón ochrany přírody národního parku podle § 18 odst. 5 zákona o ochraně přírody a krajiny opatřením obecné povahy, které jako správní akt s konkrétně určeným předmětem a obecně vymezeným okruhem adresátů podléhá soudnímu přezkumu a na jehož obsah jsou kladeny nároky přezkoumatelnosti a transparentnosti. Stejně jako stěžovatel a) spatřují stěžovatelé b) a c) ve stávajícím procesu zonace porušení principu dělby státní moci a požadavku na obecnost právních předpisů.

11. Výsledná zonace je z důvodu formy podzákonného právního předpisu z pozice stěžovatelů nepřezkoumatelná. K ní uplatněné námitky stěžovatelů b) a c) nebyly ani projednány Radou Národního parku Šumava, která příslušnou zonaci schvaluje. Jednotliví stěžovatelé neměli možnost se k předmětu námitek vyjádřit v průběhu jednání Rady Národního parku Šumava a hájit tak svá práva, která jsou zonací dotčena. Při zonaci jde přitom o komplexní proces s hlubokým a závažným dopadem na celé území Národního parku

Šumava, včetně práv osob, které na jeho území žijí, podnikají či vykonávají své vlastnické právo, ale také s dosahem na další území. Jelikož právní řád neposkytuje v posuzované věci jinou ochranu, jeví se právě zásahová žaloba vhodným či dokonce jediným možným nástrojem, který právní řád nabízí.

12. Stěžovatelé b) a c) žádají Ústavní soud, aby zrušil napadená rozhodnutí. Současně by měl deklarovat, že proces zonace musí vykazovat znaky správního řízení, v němž orgán ochrany přírody musí předložit všechny zásadní dokumenty a že i v národních parcích musí ochrana směřovat ke zlepšení ekosystémů, včetně lesních.

V.

Procesní předpoklady řízení před Ústavním soudem

13. Ústavní soud je příslušný k projednání návrhů. Ústavní stížnosti byly podány oprávněnými navrhovateli, kteří měli v soudním řízení správním, v němž bylo vydáno napadené usnesení krajského soudu, postavení osob zúčastněných na řízení, a v řízení o kasačních stížnostech postavení stěžovatelů. Osobu zúčastněnou na řízení podle § 34 soudního řádu správního lze podřadit pod pojem "účastník řízení" (zákon přesněji řečeno používá slova "řízení, jehož byla účastníkem") podle § 72 odst. 1 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon o Ústavním soudu") neboť uvedené procesní postavení se u ní odvíjí právě od toho, že žalobou napadeným rozhodnutím, případně jiným zásahem orgánu veřejné moci, byla přímo dotčena ve svých právech a povinnostech, a mohlo tak dojít i k porušení jejich ústavně zaručených základních práv a svobod [tento závěr navazuje na ustálenou rozhodovací praxi Ústavního soudu, podle níž je osoba zúčastněná na řízení oprávněnou navrhovatelkou v řízení o ústavních stížnostech, např. náleze ze dne 26. 4. 2005 sp. zn. II. ÚS 310/04 (N 93/37 SbNU 269), náleze ze dne 23. 9. 2013 sp. zn. IV. ÚS 4468/12 (N 167/70 SbNU 553), náleze ze dne 22. 7. 2019 sp. zn. II. ÚS 1839/19 (N 137/95 SbNU 171) nebo náleze ze dne 1. 6. 2021 sp. zn. III. ÚS 871/21]. Přestože o kasačních stížnostech bylo rozhodováno samostatnými výroky, Ústavní soud považoval jednotlivé stěžovatele, vzhledem k jejich postavení osob zúčastněných na řízení a obsahové provázanosti jednotlivých výroků rozsudku Nejvyššího správního soudu, za oprávněné k podání ústavní stížnosti vůči usnesení krajského soudu i všem výrokům napadeného rozsudku Nejvyššího správního soudu, včetně navazujících výroků IV. a V. o náhradě nákladů řízení, byť výrok V., kterým se stěžovatelům neukládá žádná povinnost ani nebylo rozhodnuto o jejich právech, do jejich základních práv a svobod samostatně zasáhnout nemohl. Ústavní stížnosti nejsou nepřijatelné (stěžovatelé neměli k dispozici další zákonné procesní prostředky k ochraně práva ve smyslu § 75 odst. 1 zákona o Ústavním soudu), byly podány včas a splňují všechny zákonem stanovené náležitosti, včetně povinnosti účastníka řízení být zastoupen advokátem (§ 29 až 31 zákona o Ústavním soudu), která se vztahuje na stěžovatele a) a c). Stěžovatelka b), která je sama advokátkou, takto zastoupená být nemusí [stanovisko pléna ze dne 8. 10. 2015 sp. zn. Pl. ÚS-st. 42/15 (ST 42/79 SbNU 637; 290/2015 Sb.)].

VI.

Vlastní posouzení

14. Poté, co se Ústavní soud seznámil s argumentací stěžovatelů a napadenými rozhodnutími, dospěl k závěru, že ústavní stížnosti jsou zjevně neopodstatněné.

15. V řízení o ústavních stížnostech [čl. 87 odst. 1 písm. d) Ústavy, § 72 a násl. zákona o Ústavním soudu] Ústavní soud jako soudní orgán ochrany ústavnosti (čl. 83 Ústavy) přezkouvává rozhodnutí či postup orgánů veřejné moci jen z toho hlediska, zda jimi nedošlo k porušení ústavně zaručených základních práv a svobod.

16. Usnesením krajského soudu byla odmítnuta žaloba Jihočeského kraje proti tvrzenému zásahu Správy Národního parku Šumava a Ministerstva životního prostředí, který měl spočívat v jejich pokračování v procesu vymezení zón ochrany přírody v Národním parku Šumava. Již bylo uvedeno, že důvodem odmítnutí byl nedostatek pravomoci správních soudů. Podle krajského soudu žaloba směřovala proti části procesu, který vyústil v přijetí napadené vyhlášky jako právního předpisu. Přezkum způsobu přijetí právních předpisů ovšem náleží Ústavnímu soudu a nelze jej provádět ve správním soudnictví. S tímto právním názorem se ztotožnil i Nejvyšší správní soud, který zamítl kasační stížnosti Jihočeského kraje a stěžovatelů. Ústavní soud se proto nejprve zabýval otázkou, zda správní soudy napadenými rozhodnutími následkem použití tohoto právního názoru neodepřely stěžovatelům soudní ochranu.

17. Podle čl. 87 odst. 1 písm. b) Ústavy je Ústavní soud oprávněn rozhodovat o zrušení jiného právního předpisu než zákona. Ustanovení § 68 odst. 2 zákona o Ústavním soudu stanoví, že tento přezkum zahrnuje vedle posouzení obsahového souladu podzákoného právního předpisu s ústavním pořádkem nebo zákonem také

posouzení, zda byl dodržen ústavně předepsaný způsob jeho přijetí. To neznamená, že dílčí postup orgánu veřejné moci, který je součástí způsobu přijetí právního předpisu, nemůže přímo zasáhnout do práv konkrétního jednotlivce. O takovýto individuální zásah, proti němuž by bylo možné se bránit žalobou ve správním soudnictví, však nejde, lze-li odstranění jeho následku dosáhnout jen zrušením právního předpisu, který byl postupem zahrnujícím tvrzený zásah přijat, neboť uvedenou žalobou nelze obcházet pravomoc Ústavního soudu [tomu odpovídá ustálený přístup Ústavního soudu, který vyloučil možnost domáhat se ústavní stížností přezkumu aktů Parlamentu vydaných v průběhu legislativního procesu, např. usnesení ze dne 25. 1. 2002 sp. zn. II. ÚS 21/02 (U 3/25 SbNU 535), usnesení ze dne 1. 3. 2011 sp. zn. Pl. ÚS 47/10 (U 2/60 SbNU 765), usnesení ze dne 9. 10. 2012 sp. zn. Pl. ÚS 23/12, usnesení ze dne 15. 1. 2013 sp. zn. Pl. ÚS 31/12 nebo usnesení ze dne 24. 5. 2016 sp. zn. Pl. ÚS 11/16].

18. Žaloba Jihočeského kraje směřovala proti tvrzenému zásahu, jenž měl spočívat v nepřezkoumatelném a netransparentním postupu Správy Národního parku Šumava a Ministerstva životního prostředí, vůči němuž zákonná úprava nestanovila dostatečné záruky, že budou zohledněny a vypořádány připomínky dotčených osob a chráněna jejich práva, což platí i pro případný soudní přezkum. Stanovení zón ochrany přírody národního parku by podle stěžovatelů mělo být prováděno spíše formou opatření obecné povahy. S tím ostatně souvisí jejich s ústavní stížností spojené návrhy na zrušení zákonné úpravy stanovující postup při vymezení zón ochrany přírody národního parku i napadené vyhlášky. Ústavní soud z napadených rozhodnutí i výše shrnuté argumentace stěžovatelů dovozuje jednoznačný závěr, že stěžovatelé v řízení před správními soudy, jehož se účastnili jako osoby zúčastněné na řízení, spatřovali neústavní a nezákonný zásah do svých práv právě ve způsobu přijetí napadené vyhlášky, k jehož přezkumu však správní soudy, jak bylo vysvětleno výše, nemají pravomoc. Odmítnutí žaloby napadeným usnesením krajského soudu, stejně jako zamítnutí kasačních stížností napadeným rozsudkem Nejvyššího správního soudu, proto z ústavněprávního hlediska není co vytknout. Těmito rozhodnutími, na jejichž odůvodnění lze v podrobnostech odkázat, nebylo porušeno základní právo stěžovatelů na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny ani jiná jejich ústavně zaručená základní práva a svobody.

19. Závěrem nutno zdůraznit, že tímto usnesením není aprobována ústavnost či zákonnost provedené zonace. S ohledem na její provedení podzákonným právním předpisem se sice dotčená osoba nemůže domáhat zrušení napadené vyhlášky či příslušných ustanovení zákona o ochraně přírody a krajiny přímo, může tak nicméně učinit společně s ústavní stížností podanou ve věci, v níž by tato právní úprava byla použita. Teprve v takovém případě bude dán prostor pro věcné vypořádání ostatních námitek stěžovatelů, které se týkaly konkrétního vymezení zón ochrany přírody. Rovněž lze namítat v řízení před obecnými soudy, že se napadená vyhláška jako neústavní či nezákonná nemůže v konkrétní věci použít. Tímto usnesením nakonec není nijak předjímáno ani posouzení té části argumentace stěžovatelů, podle níž by s ohledem na požadavek účinné ochrany práv stěžovatelů či jiných dotčených osob měly být zóny ochrany přírody vymezeny opatřením obecné povahy.

VII.

Návrh na zrušení některých ustanovení zákona o ochraně přírody a krajiny a vyhlášky o vymezení zón ochrany přírody Národního parku Šumava

20. Stěžovatelé s ústavními stížnostmi spojili návrhy na zrušení některých ustanovení zákona o ochraně přírody a krajiny a na zrušení napadené vyhlášky, vzhledem k důvodu odmítnutí žaloby však posouzení jejich ústavnosti či zákonnosti nemohlo mít vliv na výsledek řízení před správními soudy. Ani závěr o neústavnosti zákonné úpravy, která pro vymezení zón ochrany přírody národního parku stanoví formu vyhlášky, by nemohl nic změnit na tom, že napadená vyhláška je právním předpisem a způsob jejího přijetí nelze přezkoumat v soudním řízení správním. Za této situace nebyli stěžovatelé oprávněni k podání uvedených návrhů podle § 64 odst. 2 písm. d) ve spojení s § 74 zákona o Ústavním soudu.

VIII.

Závěr

21. Z těchto důvodů Ústavní soud rozhodl podle § 43 odst. 2 písm. a) zákona o Ústavním soudu mimo ústní jednání bez přítomnosti účastníků o odmítnutí ústavních stížností stěžovatelů. S ústavními stížnostmi spojené návrhy na zrušení některých ustanovení zákona o ochraně přírody a krajiny Ústavní soud odmítl podle § 43 odst. 2 písm. b) ve spojení s § 43 odst. 1 písm. c) zákona o Ústavním soudu.

Poučení: Proti usnesení Ústavního soudu není odvolání přípustné.

V Brně dne 1. února 2022

Vojtěch Šimíček v. r.
předseda senátu